

Genişletilmiş zet

Giriş

Bu alışma, onlu yaşlarındaki 513 Pakistanlı ocuk ve ergende (173 erkek, 338 kız) internet bağımlılığı ile siber saldırganlık ve hedef değiştirmiş saldırganlık arasındaki ilişkiyi incelemek için tasarlanmıştır. Bu alışma ayrıca, internet bağımlılığının hedef değiştirmiş saldırganlık gibi farklı saldırganlık türleri ile duygusal (fke ruminasyonu) ve bilişsel (intikam planları kurma) bileşenleri üzerindeki etkisini de araştıracaktır.

Yöntem

Bu çalışmada veriler anket yoluyla toplanmış ve hipotez testi için nicel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma modeli, Pakistan kültüründe internet bağımlılığının yaygınlığını ve farklı sosyal davranışlar üzerindeki etkisini tespit edecek şekilde tasarlanmıştır. Örneklem, interneti veya cep telefonlarını iletişim veya diğer amaçlar için kullanan onlu yaşlarındaki ocuk ve ergenler (9-19) arasından seçilmiştir. Rastlantısal olarak seçilen katılımcılardan, geçerliliği gösterilmiş lme araçları olan İnternet Bağımlılığı Testi, CYBA (Ergenler İçin Siber Saldırganlık Anketi) ve Hedef Değiştirmiş Saldırganlık Anketinin yer aldığı formu doldurmaları istenmiştir.

Bulgular

lme araçlarının güvenilirliği, SPSS 20 sürümünde hesaplanan Cronbach Alpha değerleri üzerinden doğrulanmıştır. Cronbach's Alpha değerleri 0.5'in üzerinde olduğundan bütün lme araçları güvenilir bulunmuştur. Yapı geçerliliği, ölçüm araçlarının sırasıyla yakınsak geçerliliğini ve ayırma geçerliliğini doğrulamak için bileşik güvenilirlik ve Heterotrait-Monotrait (HTMT) korelasyon oranı kullanılarak ölçülmüştür. Bileşik güvenilirlik değerleri 0,6'dan yüksek olduğundan, lme araçlarının yakınsak geçerliliğe sahip olduğu görülmüştür. HTMT değerleri 0,90'ın altında olduğundan, lme araçları ayırma geçerliliğine de sahiptir. Hipotezleri incelemek için, SPSS 20 sürümünde hesaplanan Pearson korelasyon katsayıları, tek yönlü ANOVA ve bağımsız gruplar t-testi kullanılmıştır. Bulgular, gençlerin %34'ünün orta veya ileri derecede internet bağımlısı olduğunu göstermiştir. Ayrıca, internet bağımlılığı ile siber saldırganlık ve hedef değiştirmiş saldırganlık arasında anlamlı ve pozitif bir ilişki bulunmuştur. İnternet bağımlılığı, siber saldırganlık, öfke ruminasyonu ve hedef değiştirmiş saldırganlığın cinsiyetle ilişkili olduğu ve internet saplantısının erkeklerde kızlardan daha yüksek olduğu bulunmuştur. İnternet bağımlılığı veya saldırganlık türleri üzerinde yaşın herhangi bir etkisi bulunamamıştır. Aşağıda bu sonuçlar tartışılmış ve bazı önerilerde bulunulmuştur.

Tartışma

Sosyal ađ sitelerindeki ilişkilerin önemi konusunda gençleri eğitmek için sanal sosyal ağlar geliştirilmelidir. Öğrencilerin siber dünyanın olumsuz sonuçlarıyla karşılaşmasını azaltmak için öğretmenler internet okuryazarlığı konusunda sorumluluk almalıdır. Ayrıca, gençlerin olumsuz içeriklerden uzak durmasına yardımcı olmak ve olumlu sonuçlar almak için, gençlere uygun bir şekilde eğitim verilererek öz düzenlemeli davranışlar geliştirilmelidir. Veliler ve öğretmenler de internet bağımlısı gençlere verilen danışmanlığa dahil olmalı, başka olumlu ilgi alanları geliştirmelerini ve açık hava etkinliklerine katılmalarını teşvik etmelidir.